

Petra Stehlíková

Naslouchač

376 s., váz. 329 Kč
ISBN 978-80-7491-383-9

Vychází 5. května 2016

**Původní česká fantasy z fascinujícího temného světa,
kde se na pravdu a naději téměř zapomnělo**

O autorce

Petra Stehlíková (nar. 1976) vystudovala střední zdravotnickou školu — obor zdravotní laborant. Vystřídala několik zaměstnání, naposledy pracovala jako hotelová recepční. Své knihy nejprve vydávala vlastním nákladem (např. trilogie *Zrozena z popela*). Román *Naslouchač* vycházel od roku 2014 na internetu. Autorka žije v Praze, v současné době je na mateřské dovolené.

Obálku v tiskové kvalitě a ukázkou z knihy *Naslouchač* najdete zde:

<http://nakladatelstvi.hostbrno.cz/nakladatelstvi/1196>

PDF kompletního textu knihy pro novináře k dispozici na vyžádání ihned.

Anotace

Velká válka rozdělila svět na dvě části, z nichž jedna je obyvatelná a druhá zamořená jedovatými plyny. Obyvatelnou polovinu chrání štít, který čerpá energii z nerostu zvaného sklenit. V blízkosti štítu žije národ sklenařů, kteří jako jediní dokážou sklenit těžit. Platí však za to vysokou daň. Energetické pole štítu odsuzuje sklenaře k životu ve středověkých podmínkách, lidé z nížin je zotročili a těžba sklenitu jim způsobuje nemoci a znetvoření.

Třináctiletá Ilan se jako jedna z mála narodila bez deformací a navíc se vzácným darem — dokáže naslouchat sklenitu. Aby ji neodvedli od rodiny, od dětství se vydává za chlapce a skrývá se v masce a hábitu, které musejí sklenaři nosit na znamení podřízenosti.

Díky svému daru by snad mohla mít o něco lepší život, protože se může vyučit sklenařským brusičem.

Jenže její schopnosti jsou už teď tak výjimečné, že si ji vybere kapitán pětadvacítky, družiny, která chrání sklenařská města před nebezpečnými tvory zrozenými z otráveného vzduchu za štítem.

Ilan ví, že musí své tajemství před pětadvaceti bojovníky za každou cenu uchránit. Jsou to přece nepřátelé a život sklenaře pro ně nic neznamena. Nebo se mýlí?

**Svět otrokářů a otroků,
svět bohatých a chudých,
svět věčně mladých a těch,
kteří denně umírají v nelidských podmínkách.
Kdo je však na kom závislý?**

Nová česká fantasy vychází v Hostu

Po několika úspěšných překladových titulech a dvojici upířských románů české autorky Karoliny Limrové vydává nakladatelství Host další knihu z žánru fantasy. *Naslouchač* Petry Stehlíkové je první díl plánované série o nadané dívce pocházející z utlačovaného národa sklenařů. Kniha vychází na květnový veletrh Svět knihy.

Rukopis románu se před pár měsíci dostal přímo do rukou ředitele nakladatelství Host. „Zaujalo mě to, jak je autorka schopná od první stránky vytvořit plnohodnotný a věrohodný svět a zabydlet ho ‚živými‘ postavami,“ vzpomíná na svůj první dojem z rukopisu ředitel Tomáš Reichel. Vzhledem k tomu, že chce nakladatelství Host v budoucnu vydávat kromě překladové fantasy i více žánrových knih českých autorů, nadějný text Petry Stehlíkové v něm vzbudil okamžitý zájem. „Pro vydání knihy hrál i fakt, že přestože cílí primárně na čtenáře fantasy, nezklame ani toho, kdo s žánrem ještě nemá mnoho zkušeností. Román není zaměřen jen na ‚technologie‘ nebo ‚magii‘, ale především na silnou hlavní postavu, se kterou se čtenář může snadno sblížit,“ dodává Reichel.

Temná atmosféra a silná hlavní hrdinka

Ústřední postava Ilan, která je zároveň vypravěčkou knihy, je přesně ten typ hrdiny, jenž příběh „táhne“ a nutí čtenáře pokračovat ve čtení, aby zjistil, jaké nástrahy mu autor přichystal. „Ilan je podle mě na příběhu to nejsilnější. Kniha nepatří mezi nejakčnější a hodně se soustředí na budování světa, ale postava malé sklenařky je tím, co čtenáře k textu připoutá a nepustí. Prostě musíte číst dál a zjistit, jak to s ní dopadne. A tento čtenářský zážitek byl důvodem, proč jsem se rozhodl knihu vydat a zkusit přesvědčit ostatní čtenáře, že stojí za to,“ vysvětluje ředitel nakladatelství.

Kromě ústřední postavy se čtenáři mohou těšit také na temnou atmosféru, kterou se autorce podařilo skvěle vykreslit. „Atmosféra provází čtenáře i hlavní hrdinku po celou dobu, kdy musí čelit jak nebezpečím, která přinášejí život v postapokalyptickém světě, tak i nástrahám vzpoury proti sociálnímu útlaku,“ popisuje redaktor sci-fi literatury a fantasy Jiří Štěpán. Petra Stehlíková se nesnaží

čtenáři jeho cestu světem sklenářů příliš komplikovat, příběh je přímý, jasný a odvíjí se ve svižném tempu, které si v ničem nezádá s filmem. „Je velmi těžké *Naslouchače* jen tak odložit, protože Ilan vám to prostě nedovolí,“ doplňuje Štěpán. *Naslouchač* je zkrátka debut, který by fanouškovi fantasy určitě neměl uniknout.

Rozhovor s autorkou

Petra Stehlíková: „Byla bych jednou z prvních postav, která by zhynula v bolestných mukách“

Poté, co jí nakladatelé odmítli několik rukopisů, vydala vlastním nákladem pět knih. Novému příběhu, ke kterému se s přestávkami vracela několik let a poté ho publikovala na internetu, ale věřila. „Na *Naslouchači* jsem pracovala příliš dlouho na to, abych to vzdala. Publikování na webu je dobré, člověk se leccemu přiučí. Na komentářích se ale nedá stavět,“ vzpomíná na „naslouchačské“ začátky Petra Stehlíková.

Jak byste knihu charakterizovala?

Naslouchač je v první řadě o přátelství. Je ale také o tom, že vše se děje z nějakého důvodu a vše má svou minulost, kterou je potřeba odhalit. Že nenávist nevzniká jen tak a nikdo není bez viny. Je i o lidských chybách a špatných rozhodnutích.

Co pro vás bylo prvotním impulzem k jejímu napsání?

Touha napsat příběh o hrdince, kterou bych si „pěstovala“ od jejího dětství, prošla s ní dospíváním a dovedla ji k dospělosti. Svým způsobem tomu hodně napomohl *Harry Potter*, kterým jsem byla jako jedna z mnoha zasažena. Ale tím podstatným impulzem, tím důležitým „kopancem“ ke konečnému zpracování byl *Kostičas*. Díky této knize jsem se rozhoupala a na svém příběhu začala plně pracovat. *Naslouchač* se původně odehrával mimo náš prostor, ale jakmile jsem dospěla k rozhodnutí, že ho zasadím do našeho světa o několik století později, všechno nabralo rychlý spád. Lokalitu jsem nemusela dlouho hledat. Stačilo se podívat na mapu a při pohledu na Ural mi doslova zajiskřilo v oku. Můj románový svět tak po letech začal dostávat skutečné obrysy.

Jak dlouho jste na knize pracovala?

Naslouchač mi v počítači „zrál“ několik let. Na začátku jsem měla jen malou dívku, vydávající se za chlapce, která se stará o zbraně bojovníků. Pak přibyl sklenit a sklenařská města. Neustále jsem ale soubor otevírala, doplňovala, různě měnila, pak ho zase na několik měsíců zavřela a mezitím psala něco jiného. Pořád tomu něco chybělo. Ale myšlenka jako taková se zrodila někdy před deseti lety.

Co pro vás bylo na psaní nejtěžší?

Jednoznačně hlavní hrdinka. Vzhledem k faktu, že Ilan je necelých třináct let a příběh je vyprávěn ich-formou, jsem dlouho přemýšlela, jak to celé uchopit. Na jednu stranu jsem si uvědomovala, že bych hrdinčině věku měla vyprávění přizpůsobit, ale na druhou stranu jsem doufala, že by si příběh mohl přečíst i dospělý čtenář. Ke všemu svět, ve kterém Ilan žije, je bolestný, plný smrti, nebezpečí a boje o holý život. Obtížné byly také popisy světa, ve kterém se vše odehrává. Ne každý čtenář se využívá v popisech, ale v *Naslouchači* je co popisovat. Abych se mohla přesunout k vyprávění o hlavní hrdince, musela jsem si pro svůj svět postavit alespoň nějaké základy. Mám radši, když je vznik světa vysvětlen, než když prostě JE.

Kniha obsahuje nezbytný slovníček pojmů — jak jste tyto výrazy vymýšlela?

Většina výrazů je přejatá z rumunštiny a některé z nich jsou přizpůsobené českému jazyku. Původně jsem si slova vymýšlela, ale neměla ten správný zvuk a vznikaly z nich dlouhé zkomoleniny, které jsem si ve finále ani já jako autorka nepamatovala. Takže jsem pátrala po něčem, co by ulehčilo práci hlavně mně. Rumunská slova se mi líbila vždycky, a tak přišla myšlenka, že bych si slova „vypůjčila“. Přesto dlouho trvalo, než jsem z toho velkého množství zvolila ta pravá.

Příběh jste zasadila na Ural, pro specifické výrazy jste si vypůjčila rumunštinu. Máte k tomuto jazyku a místu nějaký zvláštní vztah?

Rumunsko je podle mého názoru zemí, která díky svému folkloru musí zajímat snad každého. Ural mi zase imponuje svým geografickým významem. Podvědomě to bylo možná i tím, že jsem v dětství poslouchala příběhy o tom, jak můj dědeček sloužil za první světové války v carské armádě nebo jak jeden ze strýců podnikl strastiplnou cestu na Sibiř, aby odvezl nemocnou sestřenicí, která tam byla odvečena spolu s tetou. Rodina ze strany mojí matky pochází z Volyně, přesněji z České Moščenice. Nicméně na Uralu ani v Rumunsku jsem zatím nebyla. Dobrodruhem jsem jen na papíře. Kdybych se ocitla ve svém příběhu, nikdy bych nic nevyřešila, po setmění bych nevystrčila paty z domu a v žádném případě bych nikoho nezachránila. Maximálně bych mohla ztvárňovat kompars a pravděpodobně bych byla jednou z prvních postav, která by zhynula v bolestných mukách.

Jakým způsobem jste postupovala při vytváření historie světa, do nějž jste umístila děj románu? Pomáhala jste si nějakou mapou, seznamem postav, historickou linkou?

Mám celý šanon poznámek a poslepovanou mapu. S Uralem je ke všemu ta potíž, že k němu neexistuje podrobná mapa (alespoň ne tady v Čechách). A tak jsem musela hodně googlit a někdy i luštit azbuku. Snažila jsem se rozvrhnout si, jak by města měla být od sebe vzdálená, stále dokola řešila jejich rozlohu včetně počtu obyvatel. Moje města například nemají znaky, ale zvířecí patrony, kteří symbolizují, čím se dané město v minulosti vyznačovalo. Je jich celkem sedmnáct a v prvním díle je popsána hlavně Amárie, Ilanino rodné město.

Kdo byl vaším prvním kritikem? Radila jste se s někým v průběhu psaní?

Prvními kritiky byli čtenáři na webech pro začínající autory (OurStories.cz, Bez-hranic.cz a Mamtalent.cz), které jsem doslova uprosila, aby se na můj příběh podívali. Poprvé jsem dokonce příběh stáhla, protože na rozdíl od jiných autorů jsem neobdržela žádný čtenářský komentář. Na *Naslouchači* jsem pracovala příliš dlouho na to, abych to vzdala, a tak jsem to zkusila o několik měsíců později. A vida! Pár čtenářů se přeci jen chytlo a někteří to dokonce i dočetli. Jedna čtenářka to odnesla nejhůř. Velkoryse se nabídla k beta čtení, a tak jsem ji naprosto hanebně zneužila i k dalšímu dílu.

Odhodlala byste se poslat rukopis do nakladatelství, kdyby text ani napodruhé mezi čtenáři neuspěl?

Určitě. Dřív nebo později bych *Naslouchače* stejně poslala. Publikování na webu je dobré z mnoha důvodů, člověk se leccemu přiučí. Na komentářích se ale nedá stavět. Příběh je čtenáři předkládán dlouhodobě a po částech, takže může být těžké udržet si pozornost, zvlášť když se jedná o něco rozsáhlejšího.

Proč jste poslala rukopis právě do nakladatelství Host?

Host byl moje první volba z několika důvodů. Jednak kvůli *Kostičasu*, který zde vydali, pak kvůli faktu, že se jako jedno z mála nakladatelství ještě zajímá o začínající české autory, kvůli jejich stabilitě na trhu a hlavně kvůli jejich přístupu. Už jednou jsem do redakce zaslala svůj rukopis a oni byli tak hodní, že mi velice mile řekli, abych „neobtěžovala“. Ne, opravdu. Dokonce si tenkrát vyžádali rukopis, ale nevyhovoval a na rozdíl od jiných nakladatelství mi to sdělili. Po všech těch zkušenostech a ignoraci je člověk potěšený i odmítnutím. Nicméně o několik měsíců později jsem nadšeně

otravovala znovu a tentokrát to vyšlo. O vydání se rozhodovalo několik měsíců, pan ředitel chtěl rozšířit první díl a vidět větší část toho druhého. A pak se stalo, že se na chvíli odmlčel, a já — tak trochu paranoidní člověk — jsem po zkušenostech z jiných nakladatelství nabyla dojmu, že zájem asi opadl. Abych se nějak zabavila a ustála zklamání, zaslala jsem nabídku do dalšího nakladatelství, přestože jsem pořád doufala ve spolupráci s Hostem. Naštěstí se Host o několik dní později ozval a všechno dobře dopadlo.

Předtím než jste rukopis *Naslouchače* nabídla Hostu, jste vlastním nákladem vydala pět knih. Co vás přimělo k tomu změnit způsob vydávání?

Ano, jedná se o dvě plánované YA trilogie: *Zrozena z popela* a *Vzpomínky na Eriel*, a rozhodně to není nic převratného. Začalo to tak, že jsem před lety nabízela román *Zrozena z popela* k vydání, ale nikdo neměl zájem. Já jsem ale chtěla knihu držet v rukách, tak jsem si našla nakladatelství, které by mi vydalo tzv. „knihu na klíč“. Jenomže knihy vydané vlastním nákladem jsou většinou odsouzené k zapomnění, takže jsem rukopisy rozesílala i nadále.

Máte nějaký autorský vzor? Kdo to je a jak vás ve vašem psaní ovlivnil?

Těch spisovatelů by se našlo mnoho. Jako čtenář se nezaměřuji na jeden žánr a byly doby, kdy jsem hltala i manuály k pračce. První fantasy, kterou jsem si oblíbila, byl *Člověk obojživelník* od Alexandra Běljajeva. Byla to taková obdoba dnešních YA. Tu knížku jsem milovala tak moc, že jsem nestoudně přemýšlela o její krádeži z veřejné knihovny. Naštěstí jsem to hrdinně ustála, dovolila i ostatním čtenářům, aby si ji zamilovali, a spokojila se s filmem z roku 1962, u něhož jsem při pohledu na hlavního hrdinu jako správná puberťačka padala do mdlob. Nicméně autorkou, díky které mě napadlo, že bych i já jednou mohla stvořit nějaký příběh, byla Daphne du Maurier. Tenkrát jsem její knihy četla i několikrát za sebou. Její vypravěčský talent, který je i po těch letech velice dobře stravitelný pro dnešního čtenáře, nebo schopnost úspěšně psát jakýkoliv žánr je pro mě hodně silnou motivací dodnes.

Ukázky z knihy

Byl to dechberoucí pohled. V tu chvíli jsem litovala, že na světě neexistuje nic, co by tuto vzpomínku uchovalo. Očima jsem nenasytně hltala stovky svící zářících v pozlacených stojanech. Sál byl tak rozlehlý, že jsem stěží viděla, kde začíná a kde končí. Stěny zdobily obrazy namalované dávnými umělci. Strop se klenul vysoko nad kamennou podlahou. Sluhové v pestrých oblecích v barvách města pobíhali mezi hosty a nabízeli likéry ve zdobených stiklách. Ženy byly zahalené do těch nejkrásnějších rochií, jaké jsem kdy viděla. Jemná látka se kolem nich ovíjela ve změti složitých záhybů a zvýrazňovala jejich křivky. V lesklých dlouhých vlasech měly vpletené ozdoby, štíhlé krky zdobily šperky. Postávaly v hloučcích. Obdivované, dobývané a milované. Bylo jich tolik! Být mužem, nedokázala bych si vybrat.

I přes silné sklo okna jsem slyšela smích. Na tento večer se všichni připravovali dny, možná týdny, napadlo mě. Obdivovala jsem jejich ladné pohyby a gesta. Snažila jsem se vrýt si do paměti vše, co se dělo přede mnou. Na okamžik jsem zavřela oči a zatoužila být jednou z nich. Projednou v životě mít krásný účes a lesklé vlasy. Projednou v životě nenosit mantii.

— — —

Kdosi mě náhle chytl za mantii a prudce strhl zpět. Vyjekla jsem a druhou rukou zašátrala po mistrovi.

„Kam ten spěch, vy špíny?“ ozvalo se ze tmy. Hrot nože se objevil těsně u mých očí. Nebyl ze sklenitu. Ani z černého. Byl z obyčejného kovu. Jenomže na tom nezáleželo.

„Omlouváme se, pane,“ spustil mistr krotce a začal se klanět. „Omlouváme se, jestli jsme narušili váš klid. Měli jsme práci...“

„Jak si dovoluujete flákat se tady? Jak to že nejste zavřený v těch svejch norách, kam patříte?“ přerušil mistra kulhající muž. Jeho tvář byla stažená vztekem a pohrdáním. Přes nehezky podlouhlý obličej se táhla špatně zahojená jizva až k řídnoucím vlasům neurčité barvy.

„Co máš v tom hadru na zádech, dědku?“ vyptával se dál a přistoupil těsně k mistrovi. „Dej to sem!“

Mistr ustoupil o krok zpět a volnou pravou rukou si sáhl na záda, kde cítil váhu sklenitu, jako by kámen chtěl chránit.

„Máme úkol od samotného faji, pane. Je to důležité...“

V tu chvíli mistrovi na tvář dopadla rána a hlava se mu prudce otočila na stranu. Hned na to jsem ucítila krev.

Agadon se svalil na zem a rukou si držel rozbitý nos. Chtěla jsem k němu pokleknout, ale bála jsem se pohnout.

„Nákej tvůj úkol je mi víš kde, ty smraďochu! Na faju kašlu! Ty tam máš sklenit, že jo? Dej sem ten šutr! Postaráme se o něj líp než vy...“

Vůdce vykročil směrem k mistrovi. Agadon pevně objímal kámen a odmítal se ho vzdát, zatímco muž začal kopat starce do břicha. Prudce jsem vydechovala a snažila se přijít na něco, čím bych mohla pomoci. Mě si nikdo nevšímal.

Když už jsem začala propadat zoufalství a chystala se vykřiknout, vycítila jsem za zády čísi přítomnost. V tutéž chvíli muži ztuhli a všichni najednou odstoupili. Konečně jsem se mohla sehnout k mistrovi a pomoci mu zpět na nohy.

„Vážně?“ ozval se hluboký hlas. Táhl se jako cosi lepkavého a mazlil se s tmou kolem. Byl vážný a svým způsobem příjemný. Ale rozhodně to nebyl typ hlasu, kterému by se dalo odporovat. Byl pevný jako kamenné zdi lemující město.

S mistrem jsme se naráz otočili. Spatřili jsme ale jen vysokou postavu oděnou do stěmy padající až na zem. Ostatní tonulo ve tmě.

„Mám pocit, že tohle je mistr se svým učněm. Oni ROZHODNĚ vědí, co mají se sklenitem dělat. Na rozdíl od vás,“ řekl hluboký hlas.

„Co chceš?“ vyjekl vůdce mužů, když se mu podařilo nalézt v sobě alespoň trochu odvahy. Stále se ovšem držel blízko svých druhů. „Dělit se nebudem! My je viděli první! Najdi si svoje munty!“

„Ale mně se líbí tihle,“ odpověděl ten za námi a já jsem nahlas polkla.

Co se tu vlastně děje? Chce nás ten muž chránit, nebo také touží po kusu sklenitu?

Ve vůdcově ruce se znovu objevil nůž. Ale než s ním stačil vykonat jakýkoliv pohyb, vzduchem cosi zasvištělo a do mužova ramene se zabodl šíp. Muž zaúpěl, a přestože zranění nebylo smrtelné, skácel se k zemi. Ostatní dva se otočili, nechali svého vůdce krváčet v setmělé ulici a rozeběhli se zpět ke svým kolibám.

Cosi mě jemně odstrčilo a kolem mě prošel muž ve stémě. Uchopil vůdce za špinavou košili, jednou rukou ho zdvihl vysoko nad sebe a udeřil s ním o zed. Pak ho chytl pod krkem. Když stiskl, ozvalo se přidušené chrčení a vůdcovy nohy se nad zemí rozkomíhaly.

„Vypadni odsud, nebo tě dodělám,“ nakázal muž ve stémě s podobným klidem, s jakým mě matka večer posílala spát.

Vůdce na další varování nečekal. Když se konečně uvolnilo sevření kolem jeho krku, opatrně se postavil zpět na nohy a odkolíbal se pryč, zdravou rukou se držel za zraněné rameno.

Muž ve stémě sledoval prchajícího, dokud nezmizel v jedné z těch zvláštních kolib, a pak se otočil k nám. Bohužel jeho tvář zůstávala skrytá ve stínu. V pravé ruce pořád svíral malý samostříl. Když si všiml, že od něho nemůžu odtrhnout oči, skryl ho pod stémou.